

Dosarul nr. 3ra-105/19

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – C. Roșca
Instanța de apel: CA Chișinău – A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan

ÎNCHEIERE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Elena Bojenco, Tatiana Pârgari și Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

în cauza civilă la acțiunea Raisei Șarcanean, Elenei Bojenco, Alexandrei Boico, Tatiane Pârgari, Elenei Bojenco, Andrei Turcu, Mariei Vasian, Veaceslav Jivotovschii împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenient accesoriu Consiliul municipiului Chișinău cu privire la obligarea de a da acordul la privatizare, obligarea de a transmite la balanță blocul locativ, obligarea eliberării actelor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-au respins apelurile declarate de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, Elena Bojenco și Tatiana Pârgari, a menținut hotărârea din data de 02 august 2017 și încheierea din data de 19 ianuarie 2018 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

constată:

La 06 august 2014 Raisa Șarcanean, Elena Bojenco, Alexandra Boico, Tatiana Pârgari, Andrei Turcu, Maria Vasian și Veaceslav Jivotovschii au depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” (în continuare ÎS „Calea Ferată din Moldova”) și Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău, prin care au solicitat obligarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” de a da acordul la privatizarea odăilor din blocul locativ, situat în mun. Chișinău, sect. Centru, str. xxxxx; obligarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” să transmită la balanța Consiliului mun. Chișinău, blocul locativ, cu posibilitatea ulterioară a privatizării odăilor nr. xxxxx, din blocul locativ respectiv; obligarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” să elibereze reclamanților extrasele din contul personal și extrasele din tabelul nominal cu privire la odăile nr. xxxxx, necesare pentru privatizarea locuințelor lor; precum și încasarea din contul ÎS „Calea Ferată

din Moldova” în beneficiul reclamanților a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 5 000 lei. (f.d. 3-5, 157-163,198-205, vol.I, 125-126, vol.II)

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanții au invocat că potrivit extrasului de Registrul bunurilor imobile blocul locativ de pe strada xxxxx mun. Chișinău, aparține cu drept de proprietate Statului, însă se află la balanța ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Raisa Șarcanean, Elena Bojenco, Alexandra Boico, Tatiana Pârgari, Andrei Turcu, Maria Vasian, Veaceslav Jivotovschii sunt locatarii de drept ai apartamentelor blocului locativ de pe str. xxxxx, mun. Chișinău. Locuințele le-au fost atribuite în conformitate cu legea, prin bonurile de repartitie emise în anii 1993-1996, în care locuiesc împreună cu membrii familiilor lor și au viza de domiciliu înregistrată în aceste locuințe. Reclamanții au mai menționat că li s-a atribuit câte o cameră fiecăruia, iar copiilor reclamanților, care au împlinit majoratul le puteau fi oferite camere aparte.

Reclamanții au indicat că încearcă să își valorifice dreptul la privatizare a fondului locativ al statului, însă atât ÎS „Calea Ferată din Moldova” cât și Consiliul municipal Chișinău se opun exercitării obligațiilor legale, prevăzute de actele normative naționale, precum și cele internaționale în domeniu, deși ambii au obligația legală să încurajeze în orice fel privatizarea și valorificarea dreptului reclamanților la locuință, la proprietate privată și la un trai decent.

Un argument important la care face trimitere ÎS „Calea Ferată din Moldova”, este acela că locatarii din apartamentele nr. xxxxx din str. xxxxx, au primit apartamente în blocurile locative de pe străzile xxxxx și xxxxx, mun. Chișinău, însă nu doresc să elibereze spațiile ocupate.

În opinia reclamanților acest argument nu este întemeiat, ori ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a folosit și nici nu folosește pârghii legale de a soluționa litigiul, mai mult reclamanții nu au tangență cu odăile, la care face trimitere ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

La 21 aprilie 2005 prin demersul nr. 397/HKC ÎS „Calea Ferată din Moldova” s-a adresat către Direcția Generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău cu privire la modificarea statutului juridic al căminului din str. xxxxx.

Prin răspunsul nr.314/01 din 23 iunie 2006 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a fost înștiințată că este necesar de a prezenta un șir de documente pentru a soluționa demersul nr.397/HKC din 21 aprilie 2005. ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a luat măsurile necesare de a apăra drepturile reclamanților și de a modifica statutul juridic al căminului din str. xxxxx.

La 06 iunie 2014 reclamanții au depus cerere prealabilă, prin care au solicitat ca ÎS „Calea Ferată din Moldova” să depună demersul la Consiliul municipal Chișinău cu privire la privatizarea odăilor nr. xxxxx, din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. xxxxx.

ÎS „Calea Ferată din Moldova” le-a comunicat că nu intenționează să modifice statutul blocului de pe str. xxxxx, pe motiv că o parte din salariații ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu dispun de locuințe, ori condițiile de trai sunt nesatisfăcătoare și respectiv beneficiază de dreptul de a fi asigurați cu locuințe de către angajator în limita numărului disponibil.

Reclamanții consideră că aceste motive doar denotă caracterul evaziv al răspunsului la cererea prealabilă cu privire la modificarea statutului căminului cu scopul privatizării ulterioare a odăilor, ori celelalte imobile, inclusiv cămine, aflate în gestiunea ÎS „Calea Ferată din Moldova” au fost privatizate și chiar formate asociații ale proprietarilor în condominiu. Pentru privatizarea acestora, ÎS „Calea Ferată din Moldova” și-a exprimat acordul în scris, a întreprins toate măsurile necesare pentru modificarea statutului și a facilitat în orice fel privatizarea.

În opinia reclamanților sunt titularii unor drepturi reale de posesie și folosință asupra locuințelor lor, atribuite de ÎS „Calea Ferată din Moldova” în condițiile legii, prin emiterea bonurilor de repartiție. La moment ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu deține decât dreptul de administrare economică, căci dreptul de folosință a fost cedat reclamanților, iar, drepturile reale de posesie și folosință sunt protejate prin lege, fiind considerate un bun în sensul art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale-protecția proprietății.

Reclamanții susțin că prin refuzul de a modifica statutul juridic al căminului din str. xxxxx și de a da acordul la privatizarea locuințelor, pârâtul a încălcat un șir de acte normative ce reglementează aceste raporturi.

Prin hotărârea din 02 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a obligat ÎS „Calea Ferată din Moldova” să dea acordul pentru privatizarea camerelor nr. xxxxx, din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. xxxxx, chiriașilor principali Raisei Șarcanean, Elenei Bojenco, Alexandrei Boico, Tatianei Pârgari, Andrei Turcu, Mariei Vasian, Veaceslav Jivotovschii, s-a obligat ÎS „Calea Ferată din Moldova” să elibereze Raisei Șarcanean, Elenei Bojenco, Alexandrei Boico, Tatianei Pârgari, Andrei Turcu, Mariei Vasian și lui Veaceslav Jivotovschii, extrasele din contul personal și extrasele din tabelul nominal în privința camerelor nr. xxxxx, conform ordinelor de repartiție, situate în mun. Chișinău, str. xxxxx, s-a încasat din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul Raisei Șarcanean, Alexandrei Boico și Tatianei Pârgari a sumei de 2 500 (două mii cinci sute) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică. În rest, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată. (f.d. 230b- 230c, vol.II,4 -14, vol.III).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 ianuarie 2018 s-a corectat erorile materiale evidente admise în dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 august 2017, prin înlocuirea sintagmelor greșite „s-a obligat ÎS „Calea Ferată din Moldova” să dea acordul pentru privatizarea camerelor nr. xxxxxx, conform ordinelor de repartiție, situate în mun. Chișinău, str. xxxxx, chiriașilor principali Raisei Șarcanean, Elenei Bojenco, Alexandrei Boico, Tatianei Pârgari, Andrei Turcu, Mariei Vasian, Veaceslav Jivotovschii, s-a obligat ÎS „Calea Ferată din Moldova” să elibereze lui Raisei Șarcanean, Elenei Bojenco, Alexandrei Boico, Tatianei Pârgari, Andrei Turcu, Mariei Vasian și lui Veaceslav Jivotovschii extrasele din contul personal și extrasele din tabelul nominal în privința camerelor nr. xxxxx, situate în mun. Chișinău, str. xxxxx”, cu sintagmele corecte: „S-a obligat ÎS „Calea Ferată din Moldova” să dea acordul pentru privatizarea camerelor nr. xxxxx, situate în mun. Chișinău, str. xxxxx, chiriașilor principali Raisei Șarcanean, Elenei Bojenco, Alexandrei Boico, Andrei Turcu, Mariei Vasian, Veaceslav Jivotovschii. S-a obligat ÎS „Calea Ferată din

Moldova” să elibereze Raisei Șarcanean, Elenei Bojenco, Alexandrei Boico, Andrei Turcu, Mariei Vasian și lui Veaceslav Jivotovschii extrasele din contul și extrasele din tabelul nominal în privința camerelor nr. xxxxx, conform ordinelor de repartiție, situate în mun. Chișinău, str. xxxxx”.

S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea înaintată de către avocata Fulga Grabovski în interesele reclamantilor Raisei Șarcanean, Elenei Bojenco, Alexandrei Boico, Tatiane Pârgari, Andrei Turcu, Mariei Vasian și lui Veaceslav Jivotovschii cu privire la adoptarea unei hotărâri suplimentare. (f.d. 34-38, vol.II)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 04 septembrie 2018 a respins apelurile declarate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Elena Bojenco și Tatiana Pârgari, a menținut hotărârea din data de 02 august 2017 și încheierea din data de 19 ianuarie 2018 ale Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 133,134-153, vol.III)

Împotriva deciziei instanței de apel la data de 29 noiembrie 2018 a depus recurs Elena Bojenco și Tatiana Pârgari, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind obligarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” să dea acordul pentru privatizarea camerelor nr. xxxxx, din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. xxxxx, să transmită la balanța Consiliului mun. Chișinău, blocul locativ, să elibereze extrasele din contul personal și extrasele din tabelul nominal cu privire la odăile nr. xxxxx, necesare pentru privatizarea locuințelor lor, încasarea cheltuielilor de judecată. Au mai solicitat casarea încheierilor protocolare din data de 29 martie 2018 și 04 septembrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău. (f.d. 157-161, vol.III)

În motivarea recursului recurentele au menționat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată. Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra principalului argument invocat și anume contrazicerea din dispozitivul hotărârii și dispozitivul încheierii. De asemenea au invocat că prima instanță neîntemeiat a respins acțiunea în privința odăilor nr. xxxxx și nr. xxxxx din motiv că nu dispune de ordine de repartiție pentru aceste odăi.

Reclamantele susțin că erorile comise de instanțele de judecată au dus la încălcarea drepturilor fundamentale ale omului și anume dreptul la locuință.

Mai mult, instanța de apel prin încheierea protocolară din data de 04 septembrie 2018 a respins cererea recurentelor de a anexa la materialele dosarului a unor probe, care în opinia recurentelor sunt importante pentru justa soluționare a cauzei. Consideră că instanța de apel neîntemeiat, prin încheierea din 29 martie 2018, a prelungit termenul de înlăturare a neajunsurilor, acordat ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

La 15 decembrie 2018 a depus recurs ÎS „Calea Ferată din Moldova”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului ÎS „Calea Ferată din Moldova” a indicat că instanțele de judecată nu au aplicat legea care urma să fie aplicată. Instanțele de judecată nu au cercetat multiaspectual, complex, nepărtinitor și nemijlocit toate probele din dosar în ansamblul lor, precum și a dat o apreciere greșită raportului juridic dintre părți.

La 04 februarie 2019 Raisa Șarcanean, Elena Bojenco, Alexandra Boico, Tatianeî Pârgari, Andrei Turcu, Maria Vasian și Veaceslav Jivotovschii au depus referință la cererea de recurs înaintată de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, prin care au solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil. Totodată, au indicat că blocul locativ aflat în litigiu a fost transmis în proprietatea municipiului și gestiunea administrației publice locale și că majoritatea apartamentelor au fost privatizate.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) al Codului de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la data de 04 septembrie 2018, confirmare privind recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

În aceste circumstanțe recursurile declarate de Elena Bojenco, Tatiana Pârgari la 29 noiembrie 2018 și de ÎS „Calea Ferată din Moldova” la 15 decembrie 2018, se consideră a fi depuse în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursurile declarate de către Elena Bojenco, Tatiana Pârgari și ÎS „Calea Ferată din Moldova” sunt inadmisibile din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, completul Colegiului atestă, că recurenții indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recursuri nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către Elena Bojenco, Tatiana Pârgari și ÎS „Calea Ferată din Moldova” asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recursuri nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurenții și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Elena Bojenco, Tatiana Pârgari și ÎS „Calea Ferată din Moldova” inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile, declarate de către Elena Bojenco, Tatiana Pârgari și Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas